

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. KOVO 16 D. NUTARIMO NR. 224 „DĖL LAIKINOSIOS APSAUGOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE UŽSIENIEČIAMS SUTEIKIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PTOJEKTAS) DERINIMO PAŽYMA

Institucijos, su kuria derinta, pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, 2022-11-29 raštas Nr. (1.6Mr) 2T-1629	<p>1. Kyla klausimas dėl keičiamo nutarimo 2.6 papunkčio (kuriame, be kita ko, numatoma, kad „Valstybės ir savivaldybių įstaigų nekilnojamojo turto (įskaitant valstybės ir savivaldybių turtą perduotą panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis kitiems subjektams pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnį (toliau – kiti subjektai, kurie panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdo ir naudojami valstybės ir savivaldybės turtu)), skirto užsieniečių nemokamam apgyvendinimui, sąrašas sudaromas, tvarkomas ir administruojamas Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje <...>. Valstybės ir savivaldybių įstaigoms, kitiems subjektams, kurie panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdo ir naudojami valstybės ir savivaldybės turtu <...>“) atitiktis Lietuvos Respublikos įstatymui „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPĮ).</p> <p>Pastebėtina, kad pagal UTPĮ 94 straipsnio 1 dalies 2 punktą, „Užsieniečiai <...> turi šias teises: 2) nemokamai gyventi valstybės ir savivaldybių institucijų, <...> apgyvendinimo vietose (įskaitant ir savivaldybių panaudos teise valdomą valstybės nekilnojamąjį turtą) <...>“; o pagal to paties straipsnio 5 dalį, „Užsieniečių, <...>, nemokamo apgyvendinimo tikslais valstybės nekilnojamasis turtas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai naudoti gali būti perduodamas savivaldybių administracijoms, koordinuojančioms užsieniečių, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą ar kuriems suteikta laikinoji apsauga, apgyvendinimą savivaldybės teritorijoje. <...>“. Taigi, kaip matyti, UTPĮ yra nustatytos išimtys tik savivaldybių</p>	<p>Neatsižvelgta:</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal UTPĮ 94 straipsnį užsieniečiai turi teisę nemokamai gyventi ne tik savivaldybių panaudos teise valdomo valstybės turto objektuose, bet ir valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, organizacijų, valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ar įmonių, viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, (toliau kartu – valstybės ar savivaldybių įstaigos) apgyvendinimo vietose (įskaitant ir savivaldybių panaudos teise valdomą valstybės nekilnojamąjį turtą), taip pat fizinių ar <u>juridinių asmenų (išskyrus valstybės ar savivaldybių įstaigas) savanoriškai pasiūlytose apgyvendinimo vietose</u>. (94 str. 1 str. 2 p., 3 d. 1 p. ir 5 d.).</p> <p>Taigi kiti subjektai (kurie pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto</p>

	<p>panaudos teise valdomam valstybės turtui.</p>	<p>valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnį valdo ir laikinai naudojami valstybės ar savivaldybės turtu), kuriems siūloma numatyti su užsieniečių apgyvendinimu susijusių išlaidų kompensavimą, patektų į <u>juridinių asmenų, (išskyrus valstybės ar savivaldybių įstaigas)</u>, kuriems pagal UTPI 94 straipsnio 5 dalį gali būti skiriamos kompensacijos, kurių dydžius, skyrimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, grupė. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Projekto nuostatos neprieštarauja UTPI įtvirtintam teisiniam reguliavimui.</p>
	<p>2. Dėl keičiamo nutarimo 2.8 papunkčio, teikime, be kita ko, nurodoma, kad juo siekiama teisinio aiškumo ir teisės aktų nuostatų suderinamumo, sprendžiant klausimą dėl būsto šildymo, karšto ir šalto vandens išlaidų kompensacijų skyrimo užsieniečiams. Tačiau, kaip matyti iš siūlomų keitimų, juo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, t. y. pagal galiojančią reglamentavimą, su būsto išlaikymu susijusius mokesčius apmoka panaudos davėjas, o pagal numatomą – šie mokesčiai apmokami panaudos sutartyje nustatyta tvarka. Taigi, pagrindimas nėra tinkamas. Be to, atitinkamai, kyla klausimas dėl aptariamų nuostatų taikymo jau sudarytoms sutartims, kadangi jas sudarant buvo vertinamas tuo metu galiojęs reguliavimas (t. y. mokesčius sumoka panaudos davėjas). Pažymėtina, kad šios nuostatos pakeitimas automatiškai nepakeis jau sudarytų sutarčių sąlygų. Todėl Projekte turi būti aiškiai išspręstas iki Projekto įsigaliojimo sudarytų sutarčių klausimas. Be to, atsižvelgiant į aptariamo punkto pirmojo sakinio nuostatą „<...> perduoda Lietuvos Respublikoje nuosavybės ar patikėjimo teise, panaudos ar nuomos pagrindais valdomą būstą <...>“, siekiant aiškumo, siūlytume paskutinį sakinį patikslinti, papildant, su kuo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atitinkamai patikslintas teikimas ir Projektu siūlomo pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ (toliau – Nutarimas) 2.8 papunkčio paskutinis sakiny.</p> <p>Siekiant spręsti iki Projektu siūlomų Nutarimo nuostatų pakeitimų įsigaliojimo sudarytų sutarčių klausimą, Projekto 2.3 papunktyje numatyta, kad šio nutarimo 1.3 papunkčiu pakeisto Nutarimo 2.8 papunkčio nuostatos taikomos ir tais atvejais, kai sprendimai dėl kompensacijų už būsto</p>

	<p>sudarytos sutarties nustatyta tvarka (su užsiregistravusiu užsieniečiu).</p>	<p>suteikimą skyrimo buvo priimti iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos.</p> <p><u>Taigi panaudos davėjai, kuriems skirta kompensacija iki Projekte numatytų Nutarimo nuostatų pakeitimų įsigaliojimo, priėmus nutarimą turės teisę inicijuoti galiojančių panaudos sutarčių pakeitimus pagal pakeistas Nutarimo 2.8 papunkčio nuostatas ir jose šalių susitarimu išspręsti komunalinių išlaidų apmokėjimo klausimus.</u></p>
	<p>3. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto 1.2 papunkčiu naikinama norma nėra aktuali (teikime nurodoma, kad „šis maitinimas nebėra organizuojamas“), siūlytina aptariamo papunkčio įsigaliojimo neatidėti (Projekto 2.2 p.).</p>	<p>Neatsižvelgta. Nors užsieniečių maitinimo savivaldybių administracijos nebeorganizuoja, tačiau jos turi teisę gauti kompensacijas už anksčiau patirtas išlaidas. Nukeliant Nutarimo 2.7 papunkčio pripažinimo netekusiu galios įsigaliojimo datą, savivaldybių administracijoms sudaroma galimybė ir suteikiama laiko įvertinti patirtas išlaidas.</p>